

Vasúti összeütközés Hajdúszoboszlón.

Nagy vasúti összeütközés volt kedden virradóra Hajdúszoboszló állomáson, ahol a Debrecen felől érkező személyvonat hibás váltóállítás következtében nekiment egy ott veszteglő tehervonatnak. A személyvonat utasai közül két halott, huszonegy súlyosan sebesült maradt a romok között. A megmenekült utasokat külön vonat szállította tovább, a sebesülteket pedig egy mentővonat vitte Debrecenbe ahol ápolás alá vették őket.

A vasúti összeütközés következtében szörnyethalt dr. Bakos Ödön nagylaki fiskális, aki egyedül ült a személyvonat első osztályú kocsjában. Meghalt a tehervonat fékezője, Egedi Ferenc is. A sebesültek száma tizenhat. Szemtanúk állítják, hogy oly irtózatossá erőtörtént az összeütközés, hogy nemcsak a vonatok törtek össze, nemcsak a vasúti pálya szakgatódott fel, de az egymásra nyargaló kocsik kidöntötték még a telefonoszlopokat is.

A vonaton az államvasútak igazgatósága rendelkezésére a forgalmat reggelre helyreállították, a megejtett vizsgálat során kiderült, hogy a váltó tényleg hibásan működött, egy acélsodrony a készülékben már régebb óta megrepedt s ezenkívül még több régi és újabb szakadás tapasztaltatott a váltón. A most készülő villamos központi váltókészüléket három nap múlva adták volna át a forgalomnak. Faragó Sándor vanatvezető és Nagy Dániel főkalauz sérülései halálosak. Az újabb becslés szerinti kár 200.000 koronán felül van.

Óriási tűzkatasztrófa Budapesten.

— Robbanás a Kovald-gyárban. —

Annak idején megírtuk a budapesti Párisi Nagy Áruház égését s lefestettük a „Független Ujság“-ban a katasztrófa borzalmait. Azt a rettenetes tűzpusztítást, amely egy benzines tartály felrobbanása következtében a fővárosban szerdán közvetlenül a déli harangszó előtt támadta meg a Kovald-gyárat, melynek a Szövetség-utcában van az épülete, lehet csak a Párisi Nagy Áruház katasztrófájához hasonlítani. Kétségbeesett emberek, sikoltozó leányok, rémült asszonyok eszüket vesztve ugráltak le az emeleti ablakból, mert kijárás, menekü-

lés semerre sem volt a csapkodó lángok s a fojtó füst miatt. A vörös kakas, mely évek óta bujkált a tűzfészekben furfangos alatomosságával, szerdán látta elérkezettnek az időt arra, hogy felüsse hatalmas fejét. Szörnyűséges segítőtársa, a tűzhalál is ott volt az oldalán. Három halottat, hét súlyosan sebesültet szedett áldozatul. *Kristyán* András huszonegy éves fűtő a felrobbant bezintőmeg perzselő tűzétől szénnéporra égett. *Kovács* Irma megegett, leugrott, halálra zúzta magát, *Csaknics* Etel súlyos égési sebeivel kinyilvánította magát az emeleti ablakon s oly borzalmas sérüléseket szenvedett, hogy mire a Rokus-kórházba értek vele a mentők, kiszervengett, *Bálint* Jolán, *Krathi* Mari, *Kohn* Margit életéért, akik szintén leugrottak, aggódnak az orvosok. Az utóbbiak közül *Kohn* Margit a rémülettől megőrült. Az utcai kíváncsiskodók soraiban a rémületes látványtól, halálordításoktól, kétségbeesett jajveszélésektől sokan elájultak s rengeteg azoknak száma, akik kisebb-nagyobb égési sérüléseket szenvedtek, úgy hogy a mentők, kik már évek óta nem vonultak ki ilyen óriási apparátussal, alig győzték végezni az első segélynyújtás nehéz munkáját. A tűzoltók tíz hatalmas vízsugárral, három gőzfecsken-dővel, négy toronymagasságú tolólétrával s nagyon sok mentőponnyával dolgoztak s ugyancsak kivették részüket a kemény munkából. Három órára járt az idő délután, mikorra elfojtották a tüzet. A hatóság szigorú vizsgálatot indított annak kikutatására, hogy a tűzveszedelemnek ki volt az okozója.

Mi hír a külföldön?

Az orosz hajóépítés.

A birodalmi tanács és a дума hat-hat tagjából alakult egyeztető bizottság a páncéloshajók építésére szolgáló 11.250,000 rubel megszavazása kérdésében nem egyezett meg. Mindkét ház tagjai fenntartották ellentétes véleményeiket. Miután a megegyező kísérletek meghiúsultak, a költségvetési törvény 13. szakasza lép életbe, amelynek értelmében érvényben marad a múlt évi költségvetés, amely a kormánynak rendelkezésére bocsátja a páncéloshajók építésére kért összeget. A pénzügyminiszter június 27-én kijelentette a birodalmi tanácsban, hogy a kormány szükség esetén alkalmazni fogja e paragrafust.

A дума esti zárt ülésében megszavazta a hajóépítésekre és kikötői építkezésekre szolgáló 4.200,000 rubel költségvetést.

AJÁNLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett

magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel **nagy munkaerő és anyagmegtakarítás** érhető el. Most megjelent tavaszi, szőlőmivelés árjegyzékünket, **szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról** kívánatra bementve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A portugáliai királygyilkosság.

A kamara mai ülésén Arnozo gróf kijelentette, hogy a királygyilkosság nem az anarkisták műve volt, mert anarkisták nincsenek is Portugáliában, hanem gonosztevők bandájának a műve, akik közül kettőt megöltek. Kérdezi, hol vannak a bandának többi tagjai? Franciaországban Poittevin bírót egy csekélységből kifolyólag áthelyezték. A miniszterelnök kötelessége volna, hogy a királygyilkosság vizsgálatával megbízott bírót elmozdítsa. A miniszterelnök azt válaszolta, nem osztja Arnozo nézetét, hogy Portugáliában nincs anarkizmus. Ami a királygyilkosság vizsgálatával megbízott bírót elmozdítását illeti, Portugáliának nem kell Franciaországot utánoznia.

A szerb válság.

Tizenhat napi krízis után holnapra várják a királyi ukázt az új kabinet kinevezéséről. Az új kabinet csak mintegy hat hétig fogja Szerbia sorsát intézni, azután átadja a helyet egy új koalíciós kormánynak. Ama kompromisszum szerint, melyet ma kötöttek az ó- és új-radikálisok, a Velimirovics-kormány föladata nem lesz egyéb, mint a költségvetés és a vámszerződés megszavaztatása a szkupstinával. Utána Milovanovics koalíciós kormánya következik, melyben már három új-radikálisnak is lesz miniszteri tárcája. A személyekre vonatkozóan mindkét radikális töredéknek szabad kezet adnak; azt jelölheti a kabinetbe, akit akar. A mostani egyezség már az augusztusi új kormányra vonatkozik, főképpen, mert a holnap kinevezendő kormány ugyis csak átmeneti. Velimirovics kabinetje így alakul: elnök és építész Velimirovics, külügy és igazságügy Milovanovics, pénzügy és földművelés Popovics Mihály, hadügy Stefanovics, belügy Miloszavlyevics, közoktatásügy Nikolics.

A szerb követ a szerbiai helyzetről egy újságírónak a következőket mondta:

— Az új-radikálisok nem fognak többé nehézségeket gördíteni a Magyarország-Ausztriával való kereskedelmi szerződés elé. Némelyikük nem fog részt venni a szavazásban, mások talán opponálni is fognak, de nem oly formában, amely a tárgyalást a végtelenségig kinyújtathatná. Én tehát biztosítva látom a szerződés elfogadását s ezzel helyre fog állni a Magyarország-Ausztriával való régi jó viszony. Ezzel lehetővé válik a királynak, hogy elinduljon külföldi utazására. Péter király a legnagyobb súlyt veti arra, hogy Magyarország-Ausztria tiszteletreméltó uralkodójának, az európai uralkodók doyenjének személyesen fejezhesse ki mély tiszteletét, mielőtt más európai udvarokat meglátogat. Arról nem kaptam értesülést, hogy királyom mikor teszi meg ezt az utazását, de azt hiszem, hogy most már semmiféle akadály sincs útjában.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A somogyi hitelszövetkezetek gyűlése.

A Somogymegyei Hitelszövetkezetek Szövetsége az idén Csurgón tartotta gyűlését Pallavicini Ede örgróf elnöklete alatt. A gyűlésről már röviden megemlékezünk. Ezúttal részletesebben ismertetjük a gyűlés lefolyását, amely minden tekintetben figyelmet érdemel azok előtt, akik a szövetkezeti mozgalmat rokonszenvvel kísérik.

A gyűlésen, melynek sikere Jantsits Endre hitelszövetkezeti főellenőr buzgóságát dicséri, jelen voltak Pallavicini Ede örgróf, Széchenyi Aladár gróf, Somsich Béla gróf, Pallavicini György örgróf és Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, orsz. képviselők, Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója, Horváth János dr., az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatója, Kapotsffy Jenő főispán, Makfalvay Géza, Kacsokovics Lajos alispán, Herbay Pál és Németh Pál esperesek, Vida Károly főgymnáziumi igazgató, Mohar József képezdei igazgató, Mozsonyi Sándor lelkész és ötvenöt hitelszövetkezet kiküldötte.

Pallavicini Ede örgróf tetszéssel fogadott elnöki megnyitó beszédében utalt arra, hogy a gyűlést éppen azért tartják meg Csurgón, mert ebben a járásban nemcsak a szövetkezeti szellem van meg, hanem megizmosodott szövetkezeti élet is.

A szövetség zárszámadásainak tudomásvétele után Kacsokovics Lajos alispánt az intéző bizottságba, Herbay Pált, Mozsonyi Sándort, Németh Pált és Hajós Gábort egyhangúlag a számvizsgáló bizottság tagjaivá választották.

Ki kell emelnünk a szövetségnek azt a rendkívül életrevaló újítását, hogy a tanítóképzőintézet növendékeit jutalomdíjakkal igyekszik már tanulmányaik folytatása közben a szövetkezeti mozgalomnak megnyerni. Erre a tanévre 50, 40 és 30 koronás jutalomdíjakat szavazott meg, amelyeket a csurgói tanítóképzőintézetnek a szövetkezeti ismeretekből és a közgazdaságtanból legjobb előmenetelt tanúsított növendékeiknek osztották ki. Mohar József képezdei igazgató a gyűlés színe előtt mondott köszönetet ezen intézkedésért s kijelentette, hogy az ifjúsággal együtt a tanári kar is mindent megtesz a szövetkezeti szellem terjesztése érdekében.

Fölösleges méltatnunk bővebben a csurgói képzőintézet eme derék elhatározását; erről az intézetről az egész ország képzőintézetei példát vehetnek, mint kell igazi néptanítókat nevelni.

A gyűlésen két érdekes fölolvasás is hangzott el; az egyiket Kollár Alajos tanító tartotta a bükkösi hitelszövetkezet példászerű működéséről, a másikat Kiss János, egy rendkívül értelmes, egyszerű földműves ember,

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉJÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· Egetett szeszitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· Mindenméri értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

az alsoksarkadi tejszövetkezetről, amelyet éveken át kitűnő eredménnyel vezetett. A sok tanulsággal járó fölolvadásokkal találkozunk még lapunk egyik közelebbi számában. Az első fölolvadást Makfalvay Géza, volt államtitkár, a másodikat Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója méltatta, a gyűlés pedig mindkét fölolvadásnak a szövetségi téren szerzett érdemeikért köszönetet szavazott.

Horváth János, az OKH aligazgatója, a szövetségi gabonaráraktárakat ismertette, amit az tett időszerűvé, hogy a szövetség Csurgón egy szövetségi gabonarártárt készül fölállítani. A közgyűlés köszönetét a világos előadásért Pallavicini őrgróf tolmácsolta.

A tardi hitelszövetkezet az indítványok során azt javasolta, hogy a hitelszövetkezetek a kölcsönökben el nem helyezhető takarékbetéteket más hitelszövetkezetekben kölcsön adhassák; ha pedig a központ ezt nem engedné meg, akkor adjon a hitelszövetkezetek központi betéteire legalább annyi kamatot, mint amennyit a hitelszövetkezetek betevőik részére megállapítottak. Pallavicini őrgróf és Jantsits Endre fölvilágosító hozzászólása után a gyűlés megnyugvással vette tudomásul, hogy ez irányban a központban már tárgyalások folynak, de a központ nem alkalmazkodhatik a kétezernél több szövetkezet különböző és különböző kamatlábaihoz.

A gyűlés után Pallavicini őrgróf magyarosan megvendégelte a résztvevőket. A lakomán Pallavicini őrgróf a csurgói és vidéki szövetkezetek vezetőire s különösen Kollár Lajosra és Kiss Jánosra mondott fölköszöntőt; kivülről Kapotsfy Jenő főispán, Bernát István, Horváth János, Széchenyi Aladár gróf, Kiss János, Somsich Béla gróf és Pallavicini György őrgróf buzdították a jelenlevőket lelkes fölköszöntőkben a szövetségi szellem ápolására és terjesztésére.

Darányi Ignácot, mint a szövetségi mozgalom gondos vezetőjét s a szövetségi nép atyját, táviratilag üdvözölték.

A gyűlést megelőzőleg meglátogatta a társaság az alsoksarkadi tejszövetkezetet s mindenki elismeréssel nyilatkozott Kiss János földműves munkájáról, aki éveken át virágzásra juttatta a szövetségi tejszövetkezetet.

A sikerült gyűlésnek egyébként az a páratlan eredmény kölcsönöz még nagyobb jelentőséget, amelyet Somogyban a szövetségi mozgalom elért s melylyel még lesz alkalmunk foglalkozni. (s).

Szociálisták és a szövetségi tejszövetkezés. A nemzetközi szociálisták most készítik elő a talajt az ország igazandí Kánaánjában, Bácskában. Ebben a megyében, melynek munkásnépe — kivéve Szabadka, Zombor és Ujvidék városok iparos elemét — kizárólag a föld munkálásából él, a hazátlanok izgatásának nem sikerült még tévtanai terjesztésével híveket toborozni. De hát Bácskában jó sorja van a mezőgazdasági munkásnak is és ennek folytán remélik a tévtanok hirdetői, hogy bácskai munkások is bevonhatók azon hiszékeny szegény emberek gárdájába, akik filléreikkel a központi pártkasszát hízalják. Az volt a bevallott célja a bácskai szociáldemokrata szervezetek kiküldöttjei két napos tanácskozásának, mert ezen megállapították, hogy az agitacionális költségek fődözésére az egész megyében egységes pártadó vettessék ki. A bács megyei szociálista tanácskozáson szükségét látták fölvetni a szövetségi propaganda eszméjét is, s kimondták, hogy az elvtársakat fogyasztási szövetkezetekben fogják tömöríteni, állítólag az él-

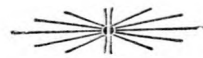
miszeruzsora csökkentése végett. Különösnek találjuk hogy eddig a magyar szövetségi mozgalmaknak legádázabb ellensége éppen a szociálista tábor és annak vezetősége volt, s most ennek az annyiszor és oly nagy elkeseredéssel üldözött eszméknek híveiül szegődnek. Az idők jele ez bizonyára.

Gazdaköri alakuló közgyűlés Temesvármegyén. Hazánk általában, a külföldön is ösmert bortermelő vidékén Temesvármegyén az ottani kisgazdák tegnap dél előtt a Temesvármegyeyi Gazdasági Egyesület közreműködésével gazdaköri alakuló közgyűlést tartottak az új — alig egy éves és meglepően szép község háza tanácstermében. A gazdakör szervezésére a Temesvármegyeyi Gazdasági Egyesület részéről Bászeli Elek másodtitkár lett kiküldve, aki az ülés megnyitása előtt lendületes németnyelvű, — a lakosság kizárólag német anyanyelvű, — beszédben a társulás fontosságát szépen kifejtette. A gazdakör ötvenkét taggal és évi egy korona tagdíj fizetésének kötelezettsége mellett alakult meg. Elnöknek Heszler Emil községi jegyző, a választmányba tíz tag, a számvizsgáló bizottságba három tag lett az egybegyűlt kisgazdák közül megválasztva. A gazdakör helyisége egyelőre amíg az meg nem erősödik a község háza tanácstermében lesz. Így tehát a helyiség, valamint annak takarítása, világítása stb. a gazdakörre jelenleg kiadást nem jelent és a befolyó tagdíjak tökéletes céljából bankba helyezhetők el. Ily módon a gazdakör hamar meg fog anyagilag erősödni és ezáltal életképessége a jövőre nézve biztosítva van. A Temesvármegyeyi Gazdasági Egyesületnek jelenleg 61 ily gazdaköre van, melyek nemcsak hogy anyagilag erősek, hanem amelletten igen szép működést is fejtenek ki.

Egy derék kultúregyesület. A vácjárasi közművelődési egyesület talán egyetlen, amely a nép gazdaság haladását is munkálja. Az egyesület most tartotta éves gyűlését Vácott és Rákospalotán, Ivánka Pál főszolgabíró, elnök vezetésével. A Vácott tartott közgyűlés a tüdővész és az alkohol ellen való küzdelemmel, a házi nyúltenyésztés terjesztésének kérdésével és a gazdasági ismereteknek a néppel való megismertetése kérdésével foglalkozott, mire a tisztújítást ejtették meg. A rákospalotai közgyűlés tárgya a megszavazott tanítói jutalmak kiosztása volt.

Gőzeke szövetkezetek. Az idej száraz esztendő újra eklatánssá teszi a mélyreszántás előnyeit. Ugyanis a mélyen szántott földeken a kalászkok stb. sokkal szebben díszlenek, mint azokon a talajokon, amelyeket csak közönséges ekével műveltek meg. Gazdaközönségünk komolyan megszívelhetné ezeket a most sűrűn megisméltendő jelenségeket s erélyesen folytathatná a gőzeke szövetkezetek létesítését célzó mozgalmat, amely az 1904. évi emlékezetes aszály után sokat ígérő, nagy buzgalommal megindult.

Az italmérségi jog nem foglalható le. Egyes szövetkezeteinket is érdekli az, hogy a legfelsőbb bíróság egy végrehajtási ügyben legutóbb hozott elvi jelentőségű határozatával kimondatta, hogy az italmérségi jog gyakorlását sem lefoglalni, sem bírói zár alá venni nem lehet.

• MI UJSÁG? •

Aratunk . . .

*Aratásra szól az ének!
Boronának és ekének
Nyomdokába kalásztényer,
Melybe beáll asszony, ember.
Peng a kasza szól a nóta
A harmatos hajnal óta.
Acél-piros buza szemek
Rostán sűrűn lepergenek;
Omlós béli buzakenyér
Aranyal és gyöngygyel felér,
A földműves boldogsága:
Hogy nem dolgozott hijjába . . .
Aratáskor szól az ének
A magyarok Istenének,
Hálaadó ének szóval
Hogy eláraszt minden jóval:
Bor-buzával békességgel,
Istenadta jó terméssel.*

Ban dy.

A király a magyarországi nagygyakorlaton.

A király szeptember elejéig marad Ischlben, ahonnan 10-ike táján Bécsbe tér vissza, hogy a királyné halálának évfordulóján tartandó gyászistentiszteleten résztvegyen. A király szeptember közepén Magyarországra utazik, ahol négy napig tartózkodik és megszemléli a csapatokat. A brucki táborban ez alkalomra a király és szűkebb környezete számára tizenhárom lovat tréniroznak, hogy hozzá szokjanak a tüzelés és ágyudörgés zajához.

Gróf Batthyány Lajosné üdvözlése. Zemplén vármegye közönsége nevében a vármegye legutóbbi közgyűléséből Mecner Gyula főispán indítványára Dókus Gyula alispán táviratilag üdvözölte Andrassy Ilona grófnőt abból az alkalomból, hogy őt a király az Erzsébet-rend I. oszt. keresztjével tüntette ki. Az üdvözlőtáviratra válaszólag Andrassy Ilona grófnő a következő köszönő táviratot küldötte Dókus Gyula alispán címére:

Most vettem kezemhez Méltóságodnak Zemplén vármegye közönsége nevében küldött megtisztelő sürgönyét. Szabadjon érte a legmelegebb köszönetemnek és őszinte hálának kifejezést adnom. Rendkívül jól esett szűkebb hazám kegyes megemlékezése. Batthyány Lajosné, Andrassy Ilona.

A miniszterelnök a királynál. A bécsi lapok vasárnap újból fölmelegítették azt a hírt, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök e hét közepén Ischlbe utazik, hogy a képviselőház munkásságáról és az általános politikai helyzetről jelentést tegyen a királynak. A félhivatalos „Magyar Távirati Iroda“ most a leghatározottabb formában megcáfolja a miniszterelnök ischli útját. A mi értesülésünk szerint Wekerle Sándor miniszterelnök csak a jövő hét folyamán megy audienciára, amikor a parlament már megkezdte nyári pihenőjét és beállott a teljes politikai szélcsend.

Egy hazafias iskola megszűnése. Rózsahegyéről jelentik, hogy az ottani izr. hitközség választmánya tegnap ülést tartott, melyen elhatározta, hogy elemi iskoláját visszafejleszti, illetve fokozatosan megszünteti. A hitközséget erre az elhatározásra az a körülmény indította, hogy az ingyenes népoktatásról szóló törvény következtében az iskolát a jövőben nem lesz képes fenntartani. Az iskola megszüntetése veszteség a rózsahegy magyarságra, mert az ottani elemi iskolák közül az egyedüli, mely a hazafias szellemet ápolta.

Türr István szobra. Bajáról írják nekünk: A város legutóbb tartott közgyűlésén egyhangúlag és lelkesedéssel vette tudomásul a tanács azon jelentését, hogy a Türr István szoborbizottság megalakult. A szoborbizottság elnöke Hegedüs Aladár dr. polgármester lett. A törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy a szobor költségeihez 2000 kor.-val járul hozzá s ezt az összeget 400—400 kor.-val 5 éven át felveszi költségvetésébe.

Feleséggyilkos örült. Balassagyarmatról jelentik: Molnár Pál vármegyei hajdú feleségének nyakereit vasárnap reggel hét órakor örületes rohamában zseb-késével átmetszette. A szerencsétlen asszony negyedóra múlva kiszendvedt. Molnáron már május óta nagyobb izgatottság volt észlelhető s a szomszédok vallomása szerint az asszony többször panaszkodott, hogy férje éjszakánként gyakran kiugrott ágyából s dühöngött. A szerencsétlenség reggelén még csak szóváltás sem volt köztük, midőn hirtelen ronamában feleségét megölte.

Merénylet egy mérnök ellen. Ersekujvárról táviratozzák: Remenyik Károly salgótarjáni főmérnököt kedden Kracun János bányamester meglötte. A merénylet oka ismeretlen. A főmérnök sebe igen súlyos. Gyógyítás végett fölszállították egy budapesti szanatóriumba.

Bestiális család. Würzburgban, mint onnan jelentik, az alsó-frank esküdtbíróóság egy hihetetlenül szennyes bűnpör tárgyalását kezdte meg. A bűnpörben ugyanis vádlottként szerepel egy családifő és két mostoha leánya, különböző fajtalankodási, vérfertőzési és gyilkossági váddal terhelve. A fővádlott Höfling János György, 40 esztendő kovácsmester, aki 1900-ban nősült másodszor és ekkor Rieneckben özvegy Nickelnét vette nőül, akinek egy fia és két leánya volt. A bestiális vágyakkal terhelt mostohaapa mihamar elcsábította előbb az idősebb, akkor még alig 16 éves Johannát, valamivel utóbb pedig a fiatalabb, az akkor 14 éves Saroltát és azóta mindkét leánynyal folytatta a bűnös viszonyt, a közben mutatkozó következményeket pedig részben már előre megakadályozta, részben pedig utólag eltüntette. A vádirat szerint Höfling János György két esetben elkövetett fajtalankodással, ugyancsak két esetben folytatólagosan elkövetett vérfertőzéssel, öt esetben a magzatelhajtásra való rábírással, három esetben a gyermekgyilkosságra való csábítással van vádolva. Nickel Johanna, 24 éves varrónő, Höfling idősebbik mostohaleányát, két esetben magzatelhajtás kísérletével és három esetben gyermekgyilkossággal, Nickel Sarolta, 21 esztendő vasalónő pedig magzatelhajtás kísérletével és gyilkosságra való csábítással vádolják. A rettenetes családi életet Höfling mostohafia, Nickel Ferenc, jelentette föl az ügyészségnek, egy családi viszálykodás alkalmából. A följelentés alapján letartóztatott vádlottak a kihallgatás alkalmával szinte hihetetlen részleteket mondtak el a vizsgálóbíró előtt. A leányok mostohaapjukat vádolták, hogy ígérettel és fenyegetéssel bírta őket engedelmességre, míg az apa azt állítja, hogy a leányok csábításainak nem tudott ellentállani. A környék lakossága érthető érdeklődéssel várja a tárgyalás eredményét.

Megvadult bika. Bécsből jelentik: Egy megvadult és elszabadult bika kedden nagy riadalmat keltett a városban. A bika a schönbrunni park előtt szabadult el s az ott játszó gyermekek közül sokat letiport. Egy rendőr kardjával a bikának mind a két szemét kiszúrta; a bika ezután hietzingi-kapú felé futott. Itt kocsikból barrikádokat állítottak föl s a rendőrök revolverrel lövöldöztek a megvadult állatra, amely a lövések alatt összerogyott.

A dohányzó gyermekek. Szatmár megye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén kimondta, hogy tizenöt éven aluli gyermekeknek sem szivart, sem cigarettát eladni nem szabad. A határozat meghozatalánál az egészségügyi szempontokon kívül főleg az vezette a közgyűlést, hogy a nyáron oly gyakori tüzesetek többnyire a gyermekek vigyázatlanságából keletkeznek, akik tűzzel, égő cigarettával járnak. A közgyűlés elhatározta, hogy ebben a dologban fölratot intéz a képviselőházhoz. A fölratot a társörvényhatóságoknak is megküldötték támogatás végett.

Nagy tűz Miskolcon. Veszedelemes tűzvész ütött ki a múlt szombaton délután Miskolc városában. Finta József asztalosmesternek a Kazinczy-utca 20. számú házában levő műhelye gyúladt ki. A tűz elhamvasztotta az épületet s átcsapott a szomszédos épületekre is, a melyben a katolikus gimnázium könyvtára, múzeuma és szertára volt elhelyezve. A gyorsan harapódzó tűz következtében a tetőzet beomlott, a könyvek és fizikai szerek tüzet fogtak s kigyúladtak az épület belső helyiségei is. A szél mindenfelé elszórta a szikrát s a terjedő tűz rövid idő alatt elpusztította a Kazinczy-utcának a Horváth- és Régiposta-utca között való részét. A tűzoltók Szombathy Sándor parancsnok vezetésével megfeszített erővel dolgoztak, úgyszintén a segítségükre sietett diósgyőri vasgyári tűzoltók is. Az oltásban s a rend föntartásában résztvett a gyalogezred két százada, egy honvédszázad s a huszárok egy csapata is, úgyszintén a városi rendőrség egész legénysége. A tüzet végtére sikerült korlátozni. Tíz ház elhamvadt. A tűz keletkezésének okát eddig nem sikerült megállapítani.

Egy község férfi nélkül. A Petrikóban állomásozó dragonyosoknak egy szakasza Lázi faluban letartóztatta az összes parasztokat a kincstári erdők erőszakos elpusztítása miatt. A dragonyosok az összes paraszt férfiakat elvitték Petrikóba, úgy, hogy most Láziban egyetlen férfi sincsen.

Megvont gyógyszerári jog. Különös eset történt a szatmár megyei Bikszádon. Mészáros Mihály dr. gyógyszerész egy megrendelt gyógyítószert négy napig nem szolgáltatott ki, majd bezárta a patikáját s így orvos-szer nélkül hagyta a községet. Rottenbiller Odön dr. bikszádi fűrdőorvos följelentette a gyógyszerészt, a kinek az ügyében most döntött a belügyminiszter. Szatmár vármegye törvényhatóságához intézett leiratában közli a miniszter, hogy a gyógyszerésztől hanyagsága miatt megvonta a gyógyszerári jogot.

Edvárd király és a magyar gazdák. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek a múlt napokban tanulmányuton Angliában járt tagjai közül néhányan ellátogattak a newmarketi lóversenyre. Itt a szintén jelen volt Edvárd angol király magához hívatta Esterházy László grófot, Révay Simon bárót és Vécsey László bárót és igen barátságos hangon elbeszélgetett velük Magyarországról, a magyar gazdák tanulmányútjáról és a newcastlei kiállításról.

Lelkészek a szociálisták ellen. Tordáról írják: A tordai keresztény egyházak lelkeszei és gondnokai minap értekezletet tartottak, melyen Füzy Sándor ref. lelkész indítványára egyhangulag kimondták, hogy azoknak a szociálistáknak, a kik a vallásról mitsem akarnak tudni, a keresztény egyházak köztemetőiben sirhelyet nem adnak és nem harangoztatnak. Az egyházak e határozata abból az alkalomból történt, hogy egy szociálista munkást elvtársai egyházi közreműködés nélkül.

A gyógyult meghalt. Magyankanisáról táviratozzák: Nedelyko Velyko, martonosi 16 éves parasztfiút májusban veszett kutya megmarta. A szerencsétlen fiút beszállították a budapesti Pasteur-intézetbe, ahonnan mint gyógyultat bocsátották haza. Hetekig semmi baja sem volt, a napokban azonban kitört rajta a veszettség borzasztó betegsége. A fiút ártalmatlanná tették, összekötözték és így akarták a szegedi kórházba szállítani, útközben azonban a fiú meghalt.

Öngyilkos báró. Aradról táviratozzák: Báró Bánhid József, báró Bánhid Antal aradi földbirtokos 23 éves fia, minap lökösházai kastélyában öngyilkos lett. Ischlben tartózkodó anyját táviratilag értesítették fia tragikus haláláról. — A fiatal báró az utóbbi időben könnyelmű életet élt, sok pénzt költött és folyton anyagi zavarokkal küzdött. Állítólag nagykorúsítatni akarta magát, de atyja ebbe nem egyezett bele. A fiatal báró, mint kiskoru nem juthatott pénzhez, ez keserítette el annyira, hogy öngyilkossá lett. Báró Bánhidynak három évvel ezelőtt érdekes affaireje volt. Egy Josepovics nevű kereskedősegéddel pisztolypárbajt vívott. Ez volt az első eset, hogy magyar mágnás nem diplomás emberrel párbajozott.

A hűtlen vőlegény. Orosházáról jelentik: Az Orosháza felől Szegedre tartó személyvonat az állomástól pár kilométernyire egyszerre nagy zökkenéssel hirtelen megállott. Az utasok, akik a debreceni katasztrófa hírének hatása alatt álltak, rémülettel rohantak az ajtókhöz, hogy megtudják a megállás okát. Élöl a podgyászkocsinál egy halottravált leány élesztgetésével foglalkozott a személyzet. A leány a kerék elé dobta magát, de az utolsó pillanatban egy arra járó munkásnak sikerült elkapnia. Az ájultan fekvő leányt élesztése kísérletekkel magához térítették és ekkor elmondta, hogy Hódmezővásárhelyről való, jómódú szülők gyermeke és azért akart megválni az élettől, mert vőlegénye, akivel évek óta jegyben járt, most, amikor pályáját befejezte: ügyvéd lett cserben hagyta. A szerencsétlen fiatal teremtest hazavitték szüleihez.

Tűz a toledoi magyar fertályban. Toledóban (Ohio állam) nagy tűz pusztított június 27-én a város keleti oldalán, ahol mintegy kétezer magyar lakik. A tűzvész elpusztította a magyar római katolikus templomot és iskolát is. A tűz egy magyar ember házában keletkezett és az Erie-tó felől jövő szél hihetetlen gyorsasággal terjesztette tovább a veszedelmet. A megkárosodott magyarok azzal vádolják a tűzoltóságot, hogy nagy késedelemmel jött a tűz színhelyére. Emberéletben nem esett kár.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

„Certified“ tej előállítása.

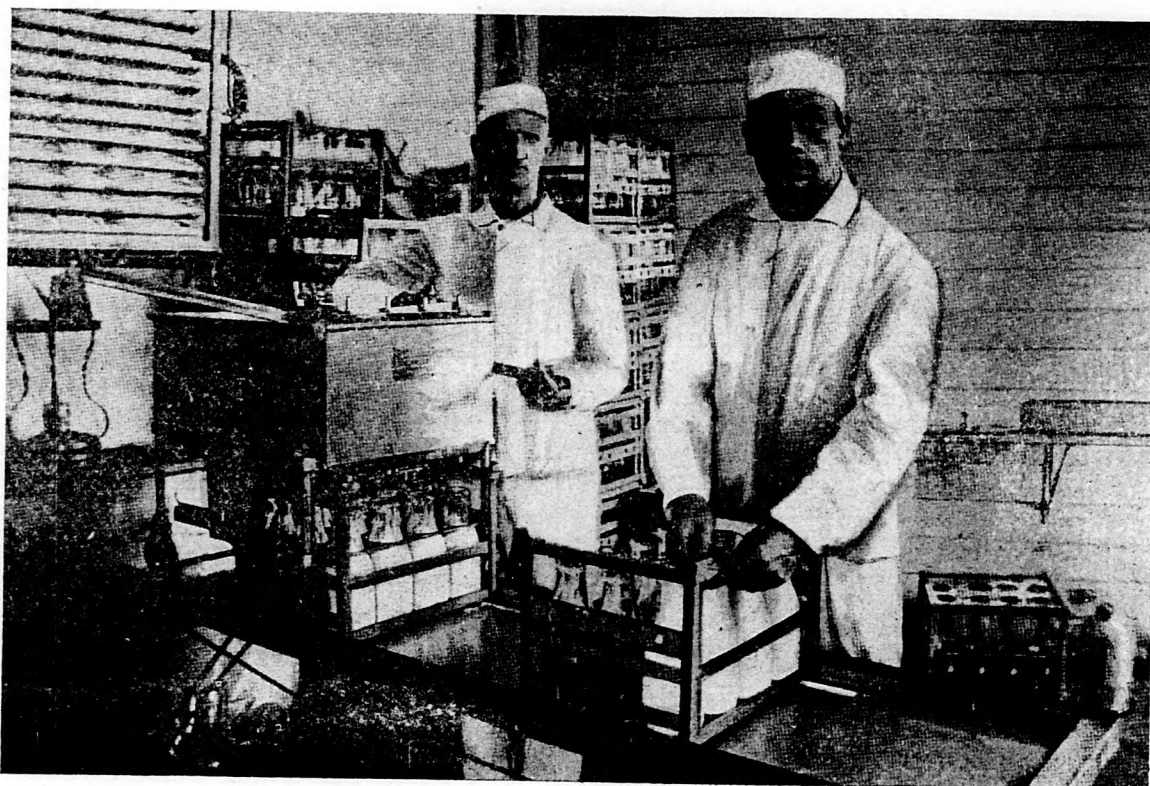
New-York államban törvény szabja meg, hogy milyen tejet lehet „certified“ jelző alatt piacra szállítani.

Magyar nyelven talán hitelesítettnek vagy egészségesnek fordíthatom helyesen az angol jelzőket.

Tiszta, tartalmas, hamisítatlan legyen a tej, ezt kívánja meg a törvény elsősorban, hogy a palackra, amelyben és a kocsira, melyen a tejet szállítják, fölírhasssa a termelő a „certified“ jelzőt; szóval ezen a céger alatt árulhasssa azt. Emellett megköveteli, hogy valamely elismert orvos-egyesület utasításai szerint kezeljék a tejet és az egyesület azt hitelesítse, illetve igazolja.

lemossák a teheneket ágyékjuktól kezdve, valamint a tőgyet, tejtükröt. Az istálló összes járóhelyét felloccsolják vízzel. Ezt azért teszik, hogy szőr, por ne kerüljön a tejbe. A tehenes gazda alaposan megnézi utánuk a tehenek tőgyét s amelyik nem teljesen tiszta, annak a tehennek számát kiáltja, ami azt jelzi, hogy valamelyik részén hiba van s ott újra kell mosni.

Ennek megtörténtével a fejősök megmossák kezüket s fehér vászonnadrágot s kabátot vesznek fel magukra, fejükre ilyen sapkát téve. Vászoruhát mindennap tisztát adnak. Közvetlen a fejés előtt hozzák be a mosóhelyiségből a fejősajtárokat. Minden fejős egy sajtárral, széssel, üvegpalackkal és vászonkendővel ellátva kezdi meg munkáját. Az első pár tejsugarat a palackba fejik, arravaló tekintetből, hogy a tőgybimbók csatornájában levő tej baktériumokkal fertőzött. A vászonkendő arra való, hogy minden tehen lefejése után megmossa kezét a fejős és abba törüli meg. Teljesen külön egyén feji más fajta edénybe azokat a teheneket, amelyeknek

Palackozás a Winters-farmon. (Amerika.)

A törvény és az egyesület szabályai a legmesszebbre kiterjedő tisztaságot kívánják meg a „certified“ tej előállításánál. Az istálló padlója cement, mennyezete vakolt legyen; a falak szegletei homorúak, az állványok vasból legyenek. Bőséges víz, jó szellőztető készülék első kellékek.

Olyan tehenészetben, a hol ilyen „certified“ tejet állítanak elő az istálló padlója cement. A tehenek állóhelye, valamint faruk mögött a járóhely nedves fűrészporral borított.

Kívül az istálló falán az ajtó mellett táblára van kifüggesztve azon figyelmeztetés, hogy ragadós betegségben levők ne menjenek a helyiségbe s ha tudja valaki, hogy a fejősök között ilyen egyén van, azt jelentsék az irodán. Bent az istállóban az egészségügyi minisztérium utasítása függ az ajtó mellett a fejésre s a tej kezelésére vonatkozólag.

Naponta kétszer fejnek: reggel 5 óraker, délután szintén 5 óraker. Fejés előtt langyos vizes ruhával

tőgye valamiképp hibás. Ezt a tejet, valamint az egészséges tehenek tőgyének bimbójából kifejtet nem öntik az eladásra szánt tej közé.

Mellékelt kép a fejősöket mutatja be abban az öltözetben, amelyben fejnek, előttük a fejőszekre tett sajtár. A képről jól meglátható a szék és sajtár alakja.

Mihelyt kifejnek egy tehenet, a tejet maga a fejős azonnal kiviszi az istállóból.

A tej tehát csakis addig van az istállóban, míg fejik, szagot nem vehet föl.

A tej helyes kezelésének kiinduló pontja és alapja pedig az, hogy a palackokat, fejősajtárokat, szűrőt, szóval mindazon tárgyat, amelylyel a tej érintkezik igen gondosan megtisztítják és sterilizálják. Egy külön helyiség van erre a célra, ahol gőz által hajtott kefe forró vízben megmossa a tárgyakat, amelyeket azután hideg vízben leöblítenek. A palackokat a már említett vas-állványokkal egy erre való kocsin erős vasbádogkémencébe tolják; ugyanide rakják a sajtárokat. A kemencét

gőzzel fölmelegítik annyira, hogy a benne levő tárgyak sterilizáltak; az edények használatba vételükig maradnak itt.

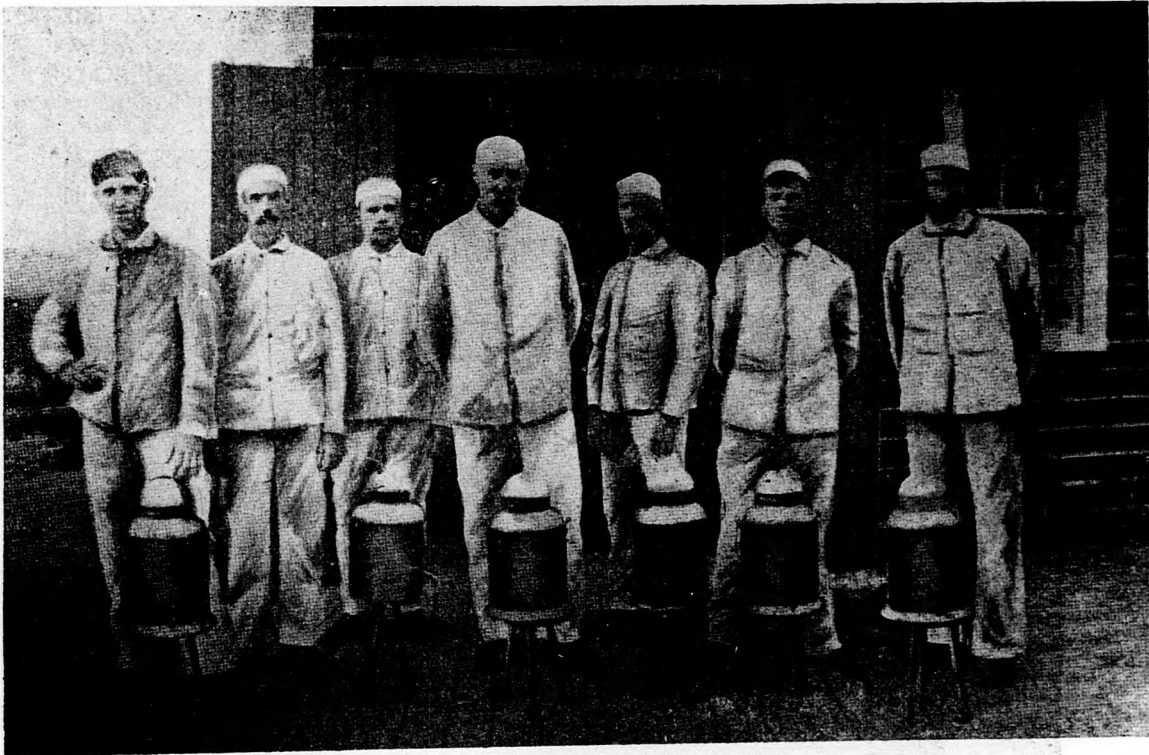
Képet csatolok a palackozás szemléltetésére, amelyen a használt eszközök jól megláthatók.

Ilyen egyszerű a certified tej előállítása. Költséges berendezést, kezelést nem kíván és mégis itt nagyon jól jövedelmező üzlet, mert sokkal jobban fizetik, mint a közönségesen kezelt tejet.

Igaz, hogy ezen tej készítésével egyetlen egy baktérium sem pusztul el a tejben, tehát azt nem mentesíti a baktériumoktól. Az a gondosság azonban, amelylyel a legkisebb dologban is a lehető legnagyobb tisztaságra törekszenek, szinte biztosítékot nyújt az iránt,

dulhat. A nyújtónak a tengelyvel való összekapcsolása oldható úgy, hogy akár az első, akár a hátsó tengely fordulhat el a nyújtó körül Munkánál mindig a menetirány felé eső első tengely van elforgathatóan a nyújtóhoz kapcsolva.

Előnye e teherkocsinak még az is, hogy vele oly szűk helyekre be lehet járni, hol rendes kocsival megfordulni nem lehet s azt onnan hátrafelé ki kell tolni. Ezt azzal érték el, hogy először is, mint már említve lett, a nyújtó és tengely összekapcsolása könnyen oldható s így amelyik előbb első, forgó tengely volt, az rögzített s helyette a hátsó tengely összekötése lesz megoldva s az mint első tengely szerepelve elfordulhat, Azután pedig a rúd számára hátul is van rudtok, úgy

Fehér ruhás fejők a Winters-farmon. (Amerika.)

hogy az így termelt tejben betegséget okozó baktériumok alig fordulhatnak elő.

Ilyen körülmények között munkával mindenestre tisztább, egészségesebb tej termelhető, mint felületen pasztörizálással, mely előnyhöz járul még kevesebb befektetési költség.

Teherkocsi 75 métermázsa hasznos teherre.

Egy németországi gépgyár, egy érdekes és a mezőgazdaságban is használható teherkocsit hoz legújabbán forgalomba. A mellékelt ábrán látható egy ilyen szén- szállításra készült kéttengelyű teherkocsi, mely 75 métermázsa szénrel van megrakva s melyet két ló képes elvontatni, természetesen csak kövezett, jó úton. A kocsi könnyű járását biztosítják egyrészt a mintegy 1.5 m. magas járókerekek és a szab. golyós csapágyak, melyek a csapsúrlódást annyira csökkentik, hogy mint azt kísérletek is bizonyították, két ló tényleg tudja a fentjelzett terhet továbbítani jó úton.

Mindkét tengelyen egy teheartó kocsiszekrény van, egyenként 32.4 mázsa hasznos teher számára s így tulajdonképpen két talyigából látszik a kocsi összetéve. A tengelyek középpontjai nyújtóval vannak összekötve, mely körül a menetirány felé álló első tengely elfor-

duházza. A nyújtónak a tengelyvel való összekapcsolása oldható úgy, hogy akár az első, akár a hátsó tengely fordulhat el a nyújtó körül Munkánál mindig a menetirány felé eső első tengely van elforgathatóan a nyújtóhoz kapcsolva.

Előnye e teherkocsinak még az is, hogy vele oly szűk helyekre be lehet járni, hol rendes kocsival megfordulni nem lehet s azt onnan hátrafelé ki kell tolni. Ezt azzal érték el, hogy először is, mint már említve lett, a nyújtó és tengely összekapcsolása könnyen oldható s így amelyik előbb első, forgó tengely volt, az rögzített s helyette a hátsó tengely összekötése lesz megoldva s az mint első tengely szerepelve elfordulhat, Azután pedig a rúd számára hátul is van rudtok, úgy

hogy szűk helyen nem kell hátrahúzni, hanem egyszerűen elől a rudat kiakasztva, azt hátul beillesztik tokjába és ide fogják a lovakat.

Lehetnek egyes gazdaságok, hol e nagy teherbirású s aránylag könnyű járású teherkocsi hasznos szolgálókat tehet.

i. S. P.

VEGYESEK.

A legyek az istállóban. Igen praktikus módját eszelték ki a legyek ellen való védekezésnek az istállókban. Tudjuk hogy a legyek a világosságra mennek és a világos istállókban agyoncsipik az állatokat. Vegyünk kindruszt, denaturált spirituszban (mert vízben nem oldódik), oldjuk fel olyan sűrű haluska-féle vastagságban, eldörzsölve jól, vízzel hígítva úgynevezett gyermekpéppé, ezen péppel azután ecsettel mázoljuk be az ablaküvegeket, majd úgy nézünk ki, mintha posztóval lennének bevonva. Ez által az istállók természetesen sötétebbek és hűvösebbek, mert a fekete üveg nem ereszt át a napsugarakat.

Baromfiak élősködői ellen a gyakorlatban igen hatásosnak a következő intézkedések bizonyultak:

1. Az ólakban lyukat, repedést tűrni nem szabad;

mészhabarcscsal, üveges ragaszszal, vagy gipszszel be kell tömni.

2. Havonként egyszer ki kell az ólat meszelní s minden berendezési tárgyat forró luggal lemosni s nem különben bemeszelní.

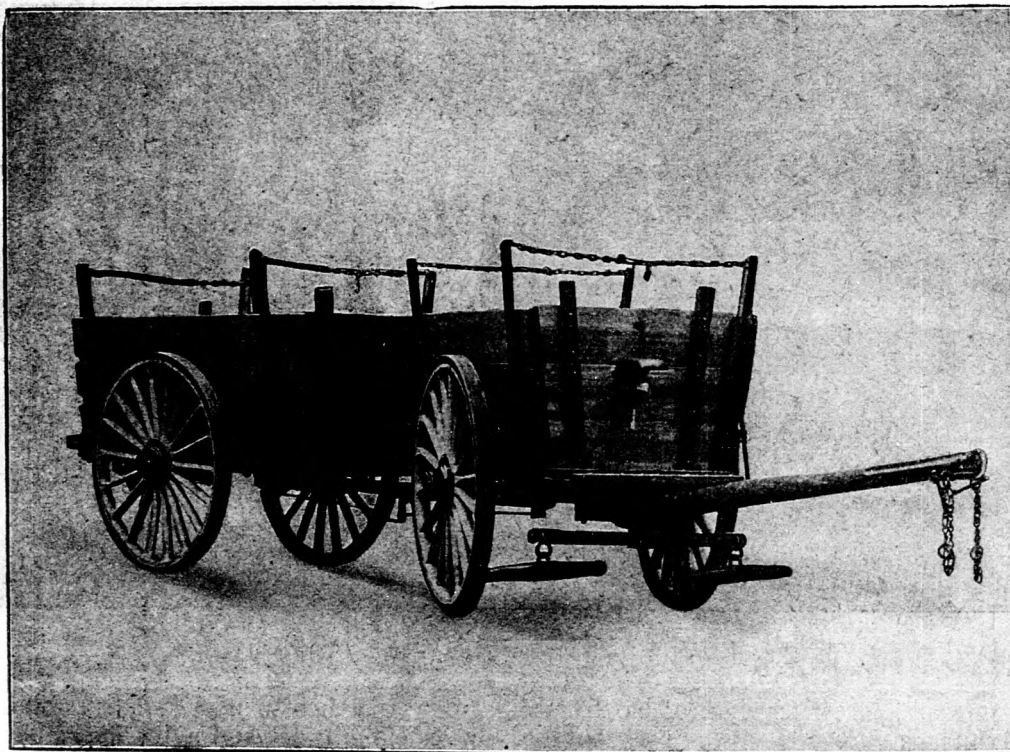
3. Tojó- és kotlófészkek szigoruan tisztán tartandók, legalább hetenként frissen almozandók, rovarpor és dohánypor-keverékkal behintendők s ez 8—14 nap mulva megismétlendő.

4. Porfürdőt kell a szárnyasok számára berendezni, hogy a testükön tanyát ütött élőködőktől is megszabadulhassanak. E fürdú legjobb, ha mézporral, hamuval, dohányporral s kevés rovarporral kevert száraz főveny (szemcsés homok).

A réti széna súlyvesztése a kaszálástól a következő év tavaszáig 7—12 percent között ingadozhat. Legnagyobb a súly- és táplálóanyagvesztés az első hetekben, de akkor is a legkisebb abban az esetben, ha a széna jól szikkadva került behordásra. Nagyobb

Természetes dolog hogy e termékeket közvetlenül a termelőktől szereznék be. E célból utasították az élelmező-bizottságokat, hogy tegyenek kísérletet, mikép lehetne a tejet és sajtot felhasználni különösen a gyakorlatozás közben. Az élelmező-bizottságok már érintkezésbe is léptek a különböző gazdasági testületekkel és termelőszövetkezetekkel. Más részről reformálni akarják a hadsereg legénységének ellátását abban az irányban is, hogy az ujoncoknak kezdetben kisebb és fokozatosan emelkedő húsadagokat adnak, de annál több főzeléket és tészát, mert az ujoncok, amikor a katonasághoz kerülnek, nehezen tudják megszokni a csekken egésszen hússal való táplálkozást.

Hogy a havasi juhtejből készült „csemege juhtúró” mily alkalmas a katonaság élelmezésére és mily tápláló és izomerősítő hatása van, arról tanuságot tehet a Székelyudvarhelyen a miniszteri kirendeltség által létesített juhtúrógyár, melynek készítményeit a honvédség, csendőrség, katonai méntelepek legénysége máris nagy

Teherkocsi 75 métermáza teherre.

a súlyvesztés akkor, ha a réti füvelőben sok a here-féle. Jól szikkadt édesfűvű s kevés here-félét tartalmazó széna a behordás utáni első négy hétben mintegy 10, savanyú vagy sok here-félét tartalmazó, úgy nemkülönben a hereszéna pedig 12—15°-ot veszíthet súlyából.

Sarjú ugyanennyi idő alatt, különösen ha kissé nedvesebben hordatott be, 20°-nyi veszteséget is szenvedhet s ez tavaszig 30°-ra is felmehet.

Észleltetett, hogy teljesen kedvező időjárásakor nyert és raktárolt széna az izzadás után nemcsak hogy nem vesztett, hanem nyert súlyban s e súly egész télen át megmaradt.

A katonák élelmezésének reformja. Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” legutóbb számában a következő érdekes hírt hozza: „Egy bécsi lap értesülése szerint a hadsereg vezetősége fontos reformokat tervez a hadsereg legénységének ellátása körül. A hadsereg vezetősége már hosszabb idő óta arra törekszik, hogy a legénység táplálkozásában a hús mellett még a tejet, túrót és a sajtot is kellőképpen felhasználják.

mértékben fogyasztja és kedveli is. Az erdélyi nagy fűrésztelepeken nehéz munkát végző székely famunkások alig esznek húst, mind juhtúróval táplálkoznak és kemény izmaikat ennek köszönhetik. Az erdélyi juhtenyésztők örömmel veszik a hadsereg vezetőségének ezen újítását, mert ezáltal az elhanyagolt erdélyi racka juhtenyésztésének fellendülését reménylik.

Az erdei levélalom-gyűjtéséről meg kell jegyezni, hogy ez az alom az erdőben épp oly szükséges, mint szántón a trágya. A levelek elkorhadva a humust segítik képezni. A fák hajszálgököerei ebből veszik táplálékukat s ha elvonjuk azt tőlük, megsínylik, sőt ki is vesznek a fák. Különösen káros fiatal fáktól elvonni e levéltrágyát. Csak öregebb fák alól tanácsos tehát 3—5 évenként a levélalmot eltávolítani s akkor is csak felső rétegében, hogy maradjon is valami vissza. Lehetőleg fa- és nem vassereblyével hajtassák végre a gyűjtés, mert a túlerőszakos felszaggatása a levélrétegeknek káros a fiatal fákra.

Egy rózsaszál . . .

MULATTATÓ

A bánya.

Irta: Kosztolányi Imréné.

Egy kőszénbánya mélyében szorgalmasan dolgozott, ásott Mátyás apó. Nehéz munkája közben egyszerre riadtan vette észre, hogy a szén eltűnt hirtelen, ásója érintésére nem a szén omlott többé, de a kopár sziklából, melyet ásójával erősen megütött, szikra fakadt, sziporkázó szikra: a szén eltűnt! Mátyás apó tudta jól, hogy „rossz út” nyílt meg előtte, hogy a szeszélyes föld rengése megrepesztette a sziklát és annak nyílásában, vagy a föld mélyében tünt el a szén; e percben a magasból nehéz tárgy hullott le, mely összetörte, eloltotta lámpácskáját.

Az erős oszlop és pillérek, melyek a bánya tetejét tartották, gyöngye szalmaszálként roppantak össze az erős nyomás következtében; nagy kődarabok özöne zúdult alá, mely Mátyás apót leütötte és a sziklához szorította.

Ásója, melyet ezideig folyton kezében tartott, e rémes percben is jó társnak, jó barátjának bizonyult, megkísérelte, hogy megmentse gazdáját a hirtelen haláltól.

Mátyás a szikla mellett terült el hosszában a földön, ásójának hegye oly mélyen vágódott a szürke sziklába, hogy foggantyúja a földbe fúródott s így, mint egy gyöngye védőkar alatt feküdt szegény Mátyás apó az ásó nyele alatt; a folyton hulló kövek végig siklottak az ásó nyelén és nem zúzták össze a fekvő ember koponyáját.

Halotta, mint recseg-ropog helyéből a bányatető, hallotta a hulló kövek által okozott dübörgést, látta a felszálló fehér port, mely a kőhullást követte, úgy érezte, mintha száz és száz mázsa kő hullott volna rá, azután sem a dübörgés, sem a fulasztó por nem bántotta többé...

Ime, nagy, mély szakadék tátongott előtte, nem is tudta, miként jutott át azon. Erős fájdalom nyilamlott szívében, igen fáj a szíve, nagyon s minő különös dolgot vitt végbe az a fájó szív, huzta-huzta a szíve őt a szakadék, a fátongó örvény mélyére, mintha titokzatos módon, a szívéhez lett volna kötve egész énye, egész valója. A szív már elhagyta testét és huzta, vonszolta magával lefelé, de nemcsak gyarló testét, de a lelkét is.

A szíve, a lelke fekete volt. Lelke olyan volt, mint egy remegő gyermek, melyet befeketített szívének sötét árnya és úgy teste, mint lelke nem tudta elhagyni a gyarló emberi testet most sem!

Messze a magasban vörös reszkető fényt látott Mátyás. Szinte sikoltotta kinjában: Tűz van, ég a bánya!

Megtántorodott, de sehogysen tudta széjjel tépni a titokzatos köteléket, mely oly szorosan láncolta őt az előtte rohanó szívéhez, örült sebességgel vonszolta az őt befelé és minden lépésnél növekedtek Mátyás kinjai.

Hirtelen arra a gondolatra jutott Mátyás, hogy vajjon nem valamely bűn átká, melyet talán öntudatlanul, akaratlanul követett el, homályosította el, feketítette

ugy meg szívét, lelkét, vajjon nem az a fekete bűn zárt el előtte minden fényt, világosságot?

Mert dacára, hogy azt a borzasztó vörös, izzó fényt még most is látta messziről világítani, azért körülötte minden sötét volt, mindenütt fekete színtelenség vette körül. Fetrengett kínjában.

— Mi a bűnöm, — sikoltotta, — egyszerű, szegény élő lény vagyok, az egész életem keserves, nehéz munkában telt el. Mit vétettem?

Erre halk suttogás volt a felelet:

— Minden emberi lény bűnös, a titokzatos eredendő bűn részére.

Mátyás tudta már, hogy ez a gyöttrődés megbánásainak végvonaglása volt, csendes és minden sötét volt körülötte, minden távol világott, még csak egy kis izzó piros fény, mely annál elviselhetlenebbé, feketébbé tette a körülötte levő sötétséget, veszendő szívet és remegő lelkét.

Azután mintha a sötét szakadékok valamelyikéből kellemes hangokat hallott volna, vadul nézett körül, s bámult, hogy e rémes helyen vajjon ki érezheti még jól is magát, ki lehet itt örömben?

E pillanatban mintha a mélységet övező sziklafalon ajtót látott volna; szokott több helyen e bányák mélyén „menekülő ajtó” lenni, az előre nem látott szerencsétlenségek miatt.

Most még jobban hallhatta a különös, kellemes hangokat. Az ajtó zárva volt. De Mátyás az ajtó hasadékan beszűrődő gyér világosságot is észrevette rögtön.

Az a vágy, az a küzdelem, hogy az ajtót elérve, talán életét menthetné meg, kínjait, gyöttrődéseit csak fokozta.

Igyekezett a köteléket széjjel tépni, melylyel szívéhez volt láncolva, de a fekete szív erősen fogva tartotta; a menekülési vágy óriási erőt adott neki, sikoltott, ordított és minden ízében reszketve, igyekezett a láthatatlan köteléket összetörni, széjjelszakgatni.

Most szólalt meg szíve először:

— Te nem léphetsz ki az ajtón, nem távozhatsz!

— Csak engedd meg, oh kegyetlen fekete szív, hogy az ajtó küszöbére feküdjem, — rimánkodott Mátyás, — legalább csak azokat a kedves hangokat hallgathassam a közelből.

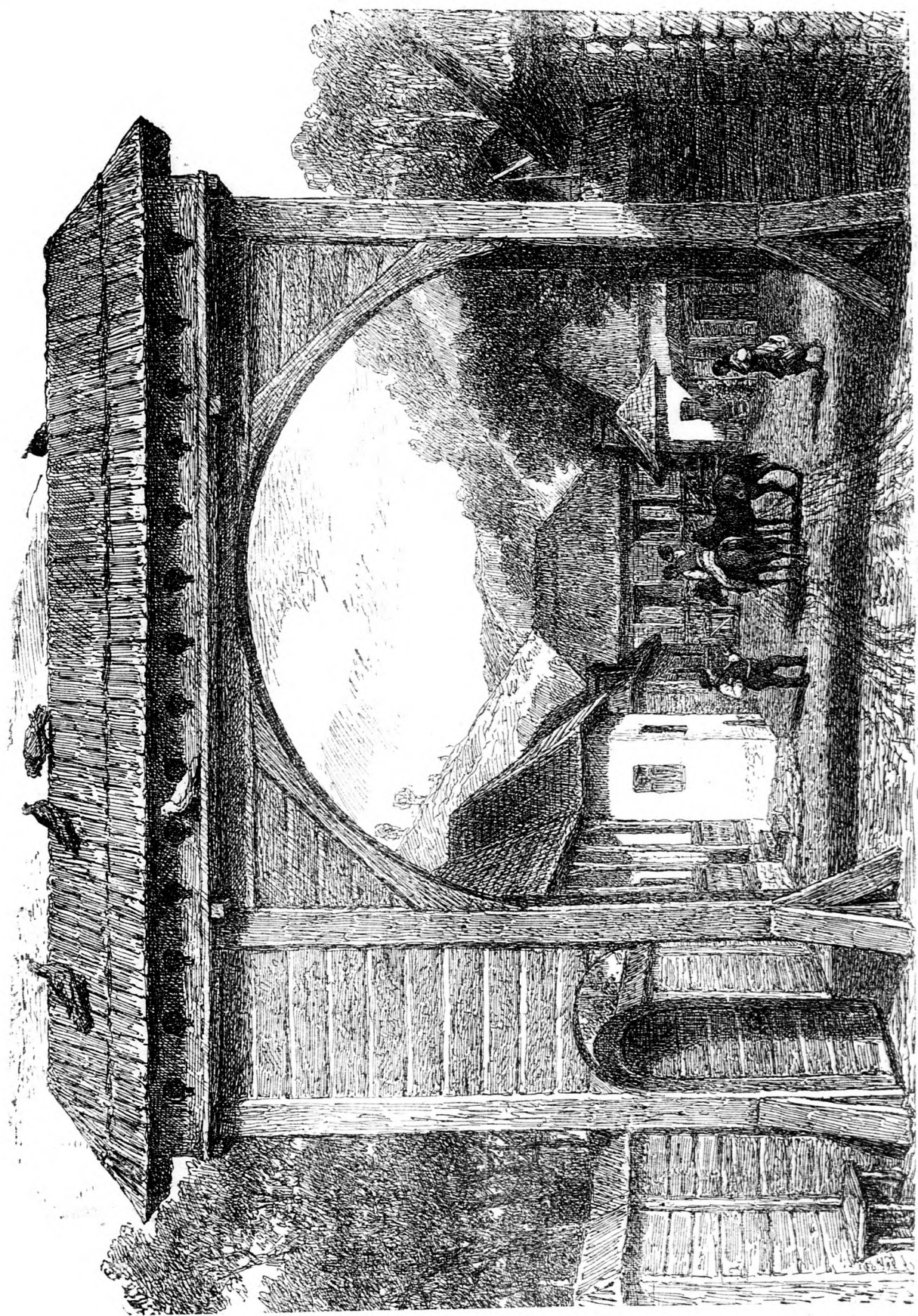
Erre az volt csupán a felelet, hogy a kötelék még szorosabbra húzódott, már a nyaka körül csavarodik és fojtogatja, fojtogatja; kénytelen volt megadni magát, fuldokolva rogyott össze, s mindig távolabb, távolabb látta magától az ajtóhasadékon átvillanó derengő világosságot.

Látta a világosságot, hallotta a kellemes hangokat, kínja, szenvedése csak most lett igazán elviselhetetlen.

Borzasztó volt! De már nem volt ellenállóképessége. És e teljes tehetetlenségében, még az ijedt gyermekként remegő lelkéhez is fordult segítségért, lelkéhez, mely sírva követte a halálos veszedelemben:

— Segíts rajtam, oh segíts, — szólt fuldokolva.

Ekkor lelke elhagyta a sötétséget, Mátyás meglepetten bámulta. Lelke nem volt már többé a remegő, a könnyező gyermek, de egy fehér látomány, mely fénylő nagyságban emelkedett ki a feketeségből és szólt:

Barabás Miklós szőlőháza.

— Csupán arra vártam, hogy hozzám fordulj segélyért! Ezzel megérintette az elkeseredett sötét szívet, eltépte a titokzatos köteléket, melylyel Mátyást az örvény fölé vonszolta, a szív reszketve, legyőzötten huzódott vissza és Mátyás szabad volt. Követte lelkét!

Már nem borult árny Mátyásra, lelkének ragyogása arcán fénylett, arcán tükröződött vissza.

A lélek ment, ment a lépcsőkön fölfelé, hófehér fátyolos ruhába burkolva, mintha csak az Ur színe elé igyekezett volna.

És fölnyílt a sötét ajtó, égi fény és az angyalok zengése, vakító dicsfényvel vette körül Mátyást.

Egész természetesen tűnt előtte, hogy az angyalok is lámpát, kis bányász lámpát viselnek, melyet ő is viselt egykoron.

De minő szép volt a fény, a világosság!

Az sem volt éppen természetellenes, hogy az angyalok úgy hasonlítottak barátaihoz, bányásztársaihoz, kikkel annyiszor volt együtt. oly sokszor dolgozott együtt, lent a föld mélyében.

Reá voltak hajolva, szép lámpájuk világított s valóban hallotta is, midőn az egyik szólt:

— Szegény Mátyás, egy éjjel és egy napig feküdt az omlás alatt, már félig holt volt, midőn reátaláltunk s kihoztuk ide a levegőre!

Mátyás most tért csak magához, most vette csak észre, hogy az a csillámló titokzatos világosság a bányáslámpák fénye volt, és az angyalok bájos zengése, a bányászok hangja; kik hosszú órákon át végtelen erőfeszítéssel dolgoztak, saját életüket kockáztatva, hogy a romok, a szén és kőhalmaz alól őt megmenthessék, fölhozva őt a föld színére, a szabad levegőre, visszaadva neki veszendőbe ment életét!

APRÓSÁGOK.

Ritka ősemlős lelet. A barsvármegyei Ujlót-on az ottani tanító a község mellett levő kőbányában ritka csontokra bukkant. Az orrszarvú egyik rég kihalt fajtajának koponyáját s egyéb csontjait találta meg. A leletet a budapesti földtani intézet múzeumának ajánlódta. A csontok fehéres színűek és meglehetősen ép állapotban maradtak meg a csillámlós homokkőben. A geológusok véleménye szerint a ritka csontok az újabb harmadkori korszakból származnak, az úgynevezett pliocén korszakból, amelynek vége felé a hazánkat egykor borító tengervíz már tűnőfélben volt s az Alföldet szegélyező domborulatokon hatalmas állatok tanyáztak, közöttük az orrszarvú is. Most földalatti csontjai legalább is százötven ezer esztendő óta hevertek a homokkővé szilárdult rétegekben.

Processzió az esőért. Bariban, mint Rómából írják, már hónapok óta nem esett; víz egyáltalában nem volt, olyannyira, hogy vasúton kellett a környék különböző helységeiből a vizet szállítani. Ennek folytán elhatározták, hogy processziót rendeznek azzal a kereszttel, amelyet csodatevőnek tartanak Szt.-Antonióban és amelyet 1852. óta a templomban le nem emeltek. A processziót megelőző éjszakát a nép az utcán töltötte, a gyermekek is kint tanyáztak, akik közül azonban sokakat elnyomott a buzdóság és a kövezeten elaludtak. Amikor aztán reggel a keresztet leemelték, a véletlen úgy akarta, hogy az ég hirtelen beboruljon és egy kis időre meg is nyílt az ég csatornája. A tömeg erre szinte vallási deliriumba esett, térdre borult és úgy kiabált:

— Ki, ki a kereszttel, vizet akarunk!

Az emberek ezrei rohantak a templomhoz, csak hogy résztvehessenek a processzióban. Szájról-szájra adták

annak a harminc esztendő leánynak az esetét, akinek a mezőn egy lefátyolozott asszony jelent meg, és aki a következőképpen szólott hozzá: „Mondjad meg testvéreidnek, hogy holnap reggel vegyék ki hajukból fésűiket.“ A leány válaszolni akart, de akkorára már eltűnt a fátyolos asszony; mire a leány a városba jött és elmondta élményét.

Mikor reggel a templom ajtaja megnyílt, sok ezer torok ordította: Emire! A keresztvivők megállottak a templomajtóban. Ekkor újra kiabálni kezdtek: „Jöjj, jöjj közénk, ó szent kereszt!“ Majd megindultak a keresztvivők, mire az asszonyok sírva sikoltva térdre estek, hajukból fésűiket kiszakították, a férfiak pedig nagy viaszgyertyákat vettek kezeikbe; és lassú léptekkel megindult a processzió. Köröskörül az ablakokat, sőt a tetőket is nézők ezrei lepték el. És mikor a keresztet végül helyére visszatették, egetrengető éljenek hangzottak, az ég újra elsötétül és esni kezdett. A tömeg ekkor térdre hullott és imába fogott.

KÉPEINKHEZ.

Egy rózsaszál . . . Kukorica Janesi kalandos történetét egy élelmes színdarabíró feldolgozta és a magyar színházakban számtalanszor adták elő. A darab maga ugyan egy fabatkát sem ér, de a nótái édesen csengenek. Van benne egy nóta, melynek két első sora így hangzik:

Egy rózsaszál szebben beszél,
Mint a legszerelmesebb levél.

Az a kisleány, akit mai képünk ábrázol, kezében tartva a rózsaszálat ezt a nép nótát danolja.

Barabás Miklós szülőháza. Régi képet mutatunk be olvasóinknak. Egy tollrajz ez, mely Barabás Miklósnak, a múlt század derekán európai hírnévre szert tett magyar festőművésznek a háromszékmegyei Dálnok faluban lévő szülőhelyét ábrázolja. A galambducos székelykapú mögött levő ház előtt az az öreg góbé a festőművész édesapja. Apa és fiú rég porladoznak már, porhüvelyüket egy-egy kicsi sírkúp takarja, de örökbecsű alkotásai révén ennek az Istentől megáldott magyar művésznek emléke örökkön él a magyar szívekben. Barabás Miklós a magyar szabadságharc lánglelkű dalosának, Petőfinek volt kortársa és testi lelki barátja. Petőfi leghűbb képe Barabás egykorú tollrajza után készült. Ha erre a régi képre veted tekinteted nyájas olvasó, gondolataid megpihenhetnek az elmúlt nagy idők eseményeinél, amidőn nemcsak az idők nagyok voltak, de bennük nagy emberek is voltak.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. június 3.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1'25—1'56 K., helybeli borjúhús 0'32—1'—K., sertéshús 1'54—1'56 K., szalonna füstölt 1'24—1'32 K., szalonna, olvasztani való 1'16—1'20 K., háj 1'44—1'50 K., sertésszir 1'40—1'50 K. — **Füstöltus:** (vidéki) kg.-ja 1'—1'40 K., hazai sonka 1'80—2'—K. szalámi 3'50—4'—K.

Baromfifélék: ————K., rántani való csirke 1'60—2'40 K., sütni való csirke 2'40—3'20 K., kacska, hizott 5'50—6'—K., lud. hizott 14'—20'—K., pulyka, hizott ————K. páronkint. Vágott hizott liba 1'50—1'60 K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 1'20—1'60 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 23.—23.05 K. Rózsa 20.—K-tól 19.20 K-ig. Árpa 15.—K-tól —K-ig, jobb minőségű K-tól —K-ig. Zab 16.70—17.—K. Tengeri 14.50—K.

Tevaj: (centrifugált) 2.20—5.40 K., főzővaj 1.30—1.50 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—24 fillér.

Tojás: bácskai 76.—80.—K., erdélyi apróbb áru —K. ládánként (1440 db). Apadt —K., meszes —K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 4.00—6.—K., rózsa új 5.—6.20 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7
K. 36.60 36.20 35.40 34.60 34.20 33.80 32.60 30.20 —

Takarmányvásár. Réti széna 6.80—8.80 muhar 7.20—8.80 zsup-szalma 6.00—6.60, alomszalma 5.20—5.30.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
zsitvabesenyői Rubinek Gyula,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

A „Független Ujság”-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

1900. Párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára 2.80 K.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és civilistállóban 40 év óta használatos mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyulad soknál stb. Trainingben nélkülözhetetlen.

Kwizda-féle Restitutions-fluid

Czímke és csomagolás védve; valódi csak az itt látható védjeggyel.

Főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógy-szertára **BUDAPEST,** Király-utca 2. Andrassy-ut 2b.

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban **megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja** a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, **BUDAPEST, IX. KERÜLET, ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.**

64336/II—1. szám.

HIRDETMÉNY.

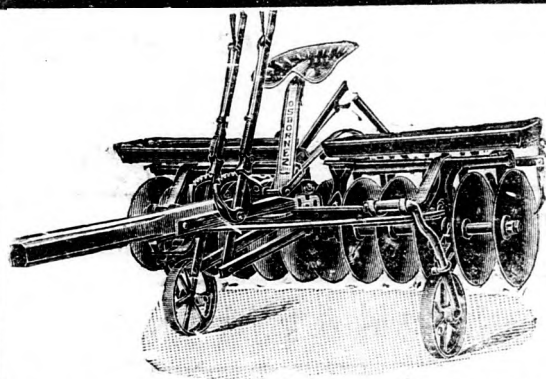
A székesfehérvári magyar királyi állami mén-telep székesfehérvári, komáromi, nyitrai és nagy-atádi osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1908 november hó 1-étől 1909 október hó végéig **szükséglendő kenyér, zab, széna, alomszalma és tűzifa biztosítása** iránt a székesfehérvári magyar királyi állami mén-telep számvivő irodájában 1908. évi július hó 23-án délelőtt 9 órakor írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.

A takarmány-zükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a székesfehérvári magyar királyi állami mén-telep számvevő irodájában megtudhatók, ahol a szállítási feltételek füzete is betekinthező és ahonnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Budapest, június hó 30.

M. kir. földmiv. miniszter.

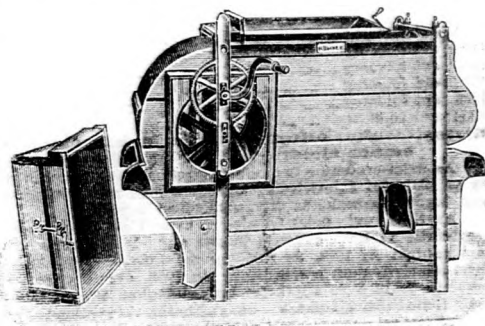

„KÜHNE” mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. szám.

Ajánlja leg-jobb kivitelű **járgányos cséplőkészleteit, gabonatisztító rostákat stb.**

TARLÓHÁNTÁSRA:
TÁRCSÁS BORONÁKAT,
rugós, fogas boronákat,
Három- és négyvasu EKÉKET!

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata folyó évi július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.740.— kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.500.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.831.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.28 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módok szerint.

Asz tizlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi tizletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Asz 1902. évi tizlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyezett. Asz 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Asz 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Asz 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtökéletesebb szerkezettel, a legjutányosabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözgépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.